

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2019 r.

w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się ramowe plany nauczania dla publicznych szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”:

- 1) dla dzieci i młodzieży:
 - a) szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia,
 - b) szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia,
 - c) oddziałów przysposabiających do pracy organizowanych w klasach VII i VIII szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, stanowiący załącznik nr 3 do rozporządzenia,
 - d) liceum ogólnokształcącego, w tym liceum ogólnokształcącego specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 4 do rozporządzenia,
 - e) technikum, w tym technikum specjalnego dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, stanowiący załącznik nr 5 do rozporządzenia,

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315).

- f) klasy wstępnej przygotowującej uczniów do kontynuowania nauki w liceum ogólnokształcącym dwujęzycznym, oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym, technikum dwujęzycznym lub oddziale dwujęzycznym w technikum, stanowiący załącznik nr 6 do rozporządzenia,
 - g) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, stanowiący załącznik nr 7 do rozporządzenia,
 - h) branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, stanowiący załącznik nr 8 do rozporządzenia,
 - i) szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, stanowiący załącznik nr 9 do rozporządzenia;
- 2) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, stanowiący załącznik nr 10 do rozporządzenia;
 - 3) branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, stanowiący załącznik nr 11 do rozporządzenia;
 - 4) szkoły policealnej, w tym szkoły policealnej specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej, stanowiący załącznik nr 12 do rozporządzenia;
 - 5) dla dorosłych:

- a) klasy VII i VIII szkoły podstawowej prowadzącej zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 13 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 14 do rozporządzenia,
- b) liceum ogólnokształcącego prowadzącego zajęcia w formie:
 - stacjonarnej, stanowiący załącznik nr 15 do rozporządzenia,
 - zaocznej, stanowiący załącznik nr 16 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Ramowy plan nauczania określa:

- 1) tygodniowy, a w szkołach prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin dla uczniów poszczególnych klas lub semestrów w danym typie szkoły przeznaczonych na realizację:
 - a) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w toku których odbywa się edukacja wczesnoszkolna, nauczanie przedmiotów lub bloków przedmiotowych, o których mowa w § 4 ust. 2,
 - b) obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego obejmujących zajęcia z zakresu kształcenia w zawodzie, prowadzone w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, oraz zajęcia, o których mowa w § 4 ust. 5, z wyjątkiem wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia,
 - c) zajęć z wychowawcą;
- 2) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 3) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 4) tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły przeznaczonych na:
 - a) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów,
 - b) w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych,
 - c) w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych oraz technikum, jeżeli kształcenie w zawodzie szkolnictwa branżowego tego wymaga – również na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym;

2. Zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych nie prowadzi się w szkołach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych.

3. Ramowy plan nauczania obejmuje również:

- 1) zajęcia religii lub etyki, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”;
- 2) zajęcia wychowania do życia w rodzinie, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.²⁾);
- 3) naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- 4) zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy – Prawo oświatowe;
- 5) dodatkowe zajęcia edukacyjne, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, zwane dalej „dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi”, zajęcia języka migowego oraz naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- 6) zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.

4. Zajęcia, o których mowa w ust. 3 pkt 5, są prowadzone w szkole w przypadku przyznania przez organ prowadzący szkołę godzin na realizację tych zajęć zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2–4;

§ 3.1 Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, a w przypadku szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – od 6 do 12 godzin, na:

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 334, z 1996 r. poz. 646, z 1997 r. poz. 943 i 1040, z 1999 r. poz. 32 oraz z 2001 r. poz. 1792.

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 3) realizację zajęć języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

2. W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć, o którym mowa w § 4 ust. 1, dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

§ 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

- 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) zajęć z wychowawcą;
- 3) zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 4) zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- 5) zajęć, o których mowa w § 2 ust. 3.

2. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego mogą być zestawione w blok przedmiotowy, w ramach którego jest prowadzone zintegrowane nauczanie treści i umiejętności z różnych dziedzin wiedzy, realizowane w toku jednolitych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem zapewnienia realizacji celów kształcenia i treści nauczania wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym.

3. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie ustala dyrektor szkoły.

4. W liceum ogólnokształcącym i technikum przedmioty ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie rozszerzonym mogą być realizowane w oddziale, grupie oddziałowej i grupie międzyoddziałowej, a za zgodą organu prowadzącego – także w grupie międzyszkolnej.

5. Godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych

w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, przeznacza się na:

- 1) zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie lub;
- 2) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - a) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 4 lub;
 - b) przygotowujących uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem lub;
 - c) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu, lub;
 - d) uzgodnionych z pracodawcą, dla których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu.

6. Zajęcia, o których mowa w ust. 5, ustala dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady szkoły, a jeżeli rada szkoły nie została powołana – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

§ 5. 1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność oraz uczniów szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich można przedłużyć okres nauki:

- 1) w szkole podstawowej:
 - a) o jeden rok – na I etapie edukacyjnym,
 - b) o dwa lata – na II etapie edukacyjnym;
- 2) w szkole ponadpodstawowej o jeden rok.

2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność podejmuje rada pedagogiczna po uzyskaniu:

- 1) opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, oraz

2) zgody rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

3. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi szkoły w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady pedagogicznej, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 2 i 3, podejmuje się:

- 1) w przypadku szkoły podstawowej:
 - a) na I etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie III,
 - b) na II etapie edukacyjnym – nie później niż do końca roku szkolnego w klasie VIII;
- 2) w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.

§ 6. 1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczęszczających do branżowych szkół I stopnia w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych lub młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, oraz uczniów uczęszczających do branżowych szkół I stopnia w zakładach poprawczych lub schroniskach dla nieletnich można skrócić okres nauki do dwóch lat, pod warunkiem zachowania wymiaru godzin poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianego dla trzyletniego okresu nauczania, z tym że wymiar godzin zajęć wychowania fizycznego określa art. 28 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe.

2. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii, podejmuje rada pedagogiczna:

- 1) po uzyskaniu opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba skrócenia uczniowi okresu nauki, a poziom osiągnięć ucznia rokuje opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w ciągu dwóch lat, oraz

2) po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia.

3. Dyrektor szkoły wyznacza rodzicom ucznia termin na wyrażenie opinii, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie krótszy niż 14 dni roboczych. Brak opinii rodziców w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z jej wyrażenia.

4. Decyzję o skróceniu okresu nauki uczniowi uczęszczającemu do branżowej szkoły I stopnia w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich podejmuje dyrektor szkoły, po uzyskaniu opinii rady pedagogicznej, z której wynika potrzeba skrócenia uczniowi okresu nauki, a poziom osiągnięć ucznia rokuje opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia i efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w ciągu dwóch lat.

§ 7. 1. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej, branżowej szkole I stopnia, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;
- 2) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;
- 3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 4) na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego, dla których z treści programu nauczania zawodu wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;
- 5) w przypadku prowadzenia kształcenia zawodowego na podstawie modułowego programu nauczania zawodu, zgodnie z wymogami określonymi w tym programie;
- 6) na zajęciach praktycznej nauki zawodu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe;

7) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół – także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej lub międzyszkolnej wchodzi uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy – Prawo oświatowe.

2. W oddziałach integracyjnych i oddziałach specjalnych liczących co najmniej 3 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, podział na grupy jest obowiązkowy, z tym że grupa oddziałowa, międzyoddziałowa lub międzyklasowa nie może liczyć mniej niż 5 uczniów.

3. W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 4 i 7, podziału na grupy można dokonywać za zgodą organu prowadzącego szkołę.

4. W klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

§ 8. W roku szkolnym 2019/2020 dla uczniów, którzy rozpoczną kształcenie w klasie VII szkoły podstawowej, wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 4, wynosi 1 godzinę tygodniowo w dwuletnim okresie nauczania.

§ 9. W latach szkolnych 2019/2020 – 2022/2023 w pięcioletnim technikum, w którym prowadzi się klasy dotychczasowego czteroletniego technikum oraz w branżowej szkole I stopnia, w której prowadzi się klasy branżowej szkoły I stopnia przeznaczone dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia zawodowego mogą być realizowane w oddziale lub w grupie międzyoddziałowej.

§ 10. Ramowy plan nauczania dla liceum ogólnokształcącego oraz ramowy plan nauczania dla technikum, określony odpowiednio w załączniku nr 4 i 5 do rozporządzenia, w zakresie dotyczącym ustalania przez dyrektora szkoły jednego przedmiotu spośród

przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka oraz język łaciński i kultura antyczna stosuje się począwszy od roku szkolnego 2020/2021. W roku szkolnym 2019/2020 dyrektor szkoły ustalił jeden przedmiot spośród przedmiotów: filozofia, plastyka i muzyka.

§ 11. Przepisy rozporządzenia stosuje się:

- 1) począwszy od roku szkolnego 2019/2020 w:
 - a) szkołach podstawowych,
 - b) czteroletnim liceum ogólnokształcącym,
 - c) pięcioletnim technikum,
 - d) klasach I branżowej szkoły I stopnia dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, a w latach następnych również w kolejnych klasach tej szkoły,
 - e) branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej,
 - f) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy,
 - g) semestrach I szkoły policealnej, a w latach następnych również w kolejnych semestrach szkoły policealnej;
- 2) począwszy od roku szkolnego 2020/2021 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum;
- 3) począwszy od roku szkolnego 2022/2023 – w branżowej szkole II stopnia dla uczniów, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Andrzej Barański

Zastępca Dyrektora

/ – podpisany cyfrowo/

Uzasadnienie

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432).

W stosunku do dotychczas obowiązujących ramowych planów nauczania dla publicznych szkół zmianie ulega organizacja kształcenia w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej. Szkoły policealne – od 1 września 2019 r., a branżowe szkoły II stopnia – od 1 września 2020 r. będą funkcjonowały bez podziału na szkoły dla młodzieży i szkoły dla dorosłych, a kształcenie w nich będzie prowadzone w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej.

W branżowej szkole II stopnia kształcenie zawodowe realizowane będzie w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego, którego wymiar będzie wynikał z przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 oraz art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Taka organizacja kształcenia zawodowego umożliwi funkcjonowanie oddziałów, w których prowadzone jest kształcenie w kilku zawodach - słuchacze kształcący się w różnych zawodach będą mogli wspólnie odbywać zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego. Kształcenie zawodowe organizowane w branżowej szkole II stopnia w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych umożliwi uczestnictwo w nich nie tylko słuchaczom tej szkoły, ale również osobom zainteresowanym ukończeniem takiego kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

W związku z powyższym, zmiany wprowadzono w załącznikach nr 10 – 12 do projektu rozporządzenia, uwzględniając możliwość kształcenia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej.

Ponadto, w projekcie rozporządzenia wskazano przeznaczenie liczby godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego. Zgodnie z projektem rozporządzenia, godziny te będą przeznaczane na:

- 1) zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie lub
- 2) realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - a) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych związanych z nauczaniem zawodem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, np. programowanie w języku Python, programowanie manipulatorów i robotów lub przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem samochodowym w zakresie kategorii B, pod warunkiem, że umiejętności te będą związane z nauczaniem zawodem lub
 - b) przygotowujących uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, związanej z nauczaniem zawodem lub
 - c) przygotowujących uczniów do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu, np. może obejmować obsługę wózków jezdniowych z napędem silnikowym, przygotowanie do uzyskania świadectwa kwalifikacyjnego E uprawniającego do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci do 1 kV na stanowisku eksploatacja lub przygotowanie do

uzyskania uprawnień do montażu i demontażu rusztowań; dodatkowe uprawnienia zawodowe muszą być przydatne do wykonywania nauczanego zawodu, a program szkolenia w zakresie tych uprawnień powinien wynikać z odrębnych przepisów lub

d) uzgodnionych z pracodawcą, dla których treści nauczania ustalone w formie efektów kształcenia są przydatne do wykonywania nauczanego zawodu.

Ponieważ szkoła prowadząca kształcenie zawodowe może zaoferować uczniowi przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień zawodowych w zakresie wybranych zawodów, dodatkowych umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowych funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, w ramowym planie nauczania dla technikum zaproponowano zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na kształcenie zawodowe – z obecnych 51 do 56 godzin w pięcioletnim okresie kształcenia. Jednocześnie zwiększono wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły – z 3 do 4 godzin oraz zrezygnowano z obowiązku realizacji przez ucznia technikum dwóch przedmiotów ogólnokształcących w zakresie rozszerzonym. Absolwenci technikum, aby uzyskać świadectwo dojrzałości, będą zobowiązani do zdania egzaminu maturalnego przeprowadzanego, podobnie jak w przypadku absolwentów liceów ogólnokształcących, z trzech przedmiotów obowiązkowych (języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego) oraz zdania egzaminu z przedmiotu dodatkowego lub zdania egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie. Tym samym absolwent technikum, po spełnieniu warunku dotyczącego zdania egzaminu zawodowego ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, nie będzie musiał przystępować (ale nadal będzie mógł) do egzaminu z przedmiotu dodatkowego, zgodnie z art. 44zzd ust. 4b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) podstawą do przyjęcia na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie są wyniki m.in. egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego (natomiast uczelnia ustala jakie wyniki stanowią podstawę przyjęcia na studia). Dotychczas dyrektor technikum ustalał przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym związane z nauczanym zawodem, spośród których uczeń wybierał 2 przedmioty. Zgodnie z projektowaną zmianą uczeń technikum będzie wybierał jeden przedmiot realizowany w zakresie rozszerzonym, a jeżeli dyrektor technikum będzie dysponował możliwościami kadrowymi, organizacyjnymi i finansowymi, uczeń będzie mógł dokonać wyboru drugiego przedmiotu realizowanego w zakresie rozszerzonym (między innymi z godzin do dyspozycji dyrektora). W projekcie rozporządzenia uwzględniono zmniejszenie liczby godzin przeznaczonych na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym (z 14 godzin na 8 godzin), tak aby umożliwić dyrektorowi szkoły ustalenie przedmiotu rozszerzonego, na który należy przeznaczyć odpowiednio co najmniej 6 godzin lub 8 godzin tygodniowo (w pięcioletnim okresie nauczania).

Należy podkreślić, że od momentu wprowadzenia obowiązku przystąpienia do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języków obcych – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym (w liceum ogólnokształcącym obowiązek ten wprowadzono w 2015 r., w technikum – w 2016 r.), zauważyć można wyraźną dysproporcję pomiędzy odsetkiem maturzystów – absolwentów odpowiednio liceum ogólnokształcącym albo technikum pod względem liczby egzaminów z przedmiotów dodatkowych, do których przystępują. O ile największy odsetek absolwentów liceum ogólnokształcącego przystępuje do egzaminów z dwóch przedmiotów dodatkowych (ok. 35% – 36%), o tyle w przypadku absolwentów techników największy ich odsetek przystępuje do egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego (średnio ok. 67%).

Szczegółowe dane obejmujące lata 2016–2018 przedstawione są w poniższej tabeli.

		1 przedmiot dodatkowy	2 przedmioty dodatkowe	3 przedmioty dodatkowe	4–6 przedmiotów dodatkowych
2016	Liceum ogólnokształcące	30%	35%	28%	7%
	Technikum	69%	23%	7%	1%
2017	Liceum ogólnokształcące	29%	35%	29%	7%
	Technikum	67%	24%	7%	1%
2018	Liceum ogólnokształcące	27%	36%	30%	7%
	Technikum	64%	26%	9%	1%

Należy również mieć na względzie fakt, że od 2024 r. absolwenci technikum, posiadający dyplom zawodowy na poziomie technika lub wszystkie certyfikaty kwalifikacji zawodowych wyodrębnionych w danym zawodzie na poziomie technika, nie będą musieli przystępować do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.

Jednocześnie, nowe podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego kładą nacisk na realizację kształcenia zawodowego w rzeczywistych warunkach pracy, w szczególności we współpracy z pracodawcą. Taka organizacja kształcenia wymaga przeznaczenia na ten cel odpowiedniej liczby godzin. Ponadto zwiększona liczba godzin wiąże się z zapewnieniem uczniom technikum przygotowania do nabycia niezbędnych uprawnień zawodowych już w trakcie nauki w szkole, jak również z wprowadzeniem możliwości zaoferowania uczniom dodatkowych umiejętności zawodowych w ramach godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Przygotowanie ucznia do uzyskania dodatkowych uprawnień, umiejętności zawodowych lub kwalifikacji rynkowej będzie realizowane w trakcie nauki w szkole.

Należy przy tym podkreślić, że wprowadzony ustawowo obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego wiąże się z koniecznością zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego oraz przeznaczenia większej liczby godzin na przygotowanie do egzaminu.

W konsekwencji proponowanych zmian uczeń technikum poza kształceniem ogólnym będzie realizował kształcenie zawodowe w wymiarze 56 godzin tygodniowo oraz co do zasady 8 tygodni praktyk zawodowych (280 godz.) - w pięcioletnim okresie nauczania.

Proponowana zmiana jest odpowiedzią na wnioski pracodawców i dyrektorów szkół, którzy podczas spotkań, konferencji i seminariów branżowych podkreślali konieczność zwiększenia liczby godzin na kształcenie zawodowe ze względu na wydłużenie okresu nauki w technikum z 4 lat do 5.

Ponieważ dyrektor technikum, godziny stanowiące różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, będzie mógł przeznaczyć m.in. na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, należy umożliwić dyrektorowi szkoły taką organizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych, aby uczeń klasy V technikum mógł przystąpić do egzaminu zawodowego w styczniu-lutym danego roku (przystąpienie do egzaminu zawodowego jest jednym

z warunków ukończenia szkoły). Przy zachowaniu dotychczasowego rozwiązania (9 godzin tygodniowo zajęć z zakresu kształcenia zawodowego w klasie V technikum), chcąc zakończyć kształcenie zawodowe przed egzaminem zawodowym, dyrektor szkoły musiałyby zaplanować w pierwszym półroczu klasy V realizację 18 godzin tygodniowo zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, a co za tym idzie większość przedmiotów z zakresu kształcenia ogólnego musiałyby być realizowane w wymiarze 1 godziny tygodniowo. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę propozycje członków Rady Dyrektorów Szkół Zawodowych, w klasie programowo najwyższej technikum zmniejszono wymiar godzin kształcenia zawodowego (z dotychczasowych 9 godzin do 7 godzin tygodniowo), przenosząc te godziny do realizacji w klasach programowo niższych.

Ponadto w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe wskazano minimalny wymiar godzin kształcenia zawodowego, który będzie musiał być przeznaczony na realizację zajęć w formie zajęć praktycznych (odpowiednio co najmniej 50% godzin kształcenia zawodowego w technikum, branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej oraz co najmniej 60% godzin kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391), uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe realizują praktyczną naukę zawodu w formie zajęć praktycznych, a w przypadku uczniów technikum, branżowej szkoły II stopnia oraz szkoły policealnej, także w formie praktyk zawodowych.

W projektowanym rozporządzeniu rozszerzono również katalog przedmiotów do wyboru – od roku szkolnego 2020/2021 – w przypadku 4-letniego liceum ogólnokształcącego i 5-letniego technikum. Dyrektorzy ww. szkół będą ustalali jeden przedmiot spośród czterech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka, język łaciński i kultura antyczna, który będzie realizowany w klasie I. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami, dyrektor ustalił jeden przedmiot spośród trzech przedmiotów: filozofia, plastyka, muzyka. Dodanie do ww. katalogu przedmiotu język łaciński i kultura antyczna jest odpowiedzią na kierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej wnioski dyrektorów szkół oraz środowisk akademickich.

Z uwagi na konieczność przygotowania podstawy programowej przedmiotu język łaciński i kultura antyczna w zakresie podstawowym (obecnie jest opracowana podstawa programowa języka łacińskiego i kultury antycznej w zakresie rozszerzonym), zaplanowano, że wybór przedmiotu z rozszerzonego katalogu będzie możliwy od roku szkolnego 2020/2021.

W projekcie zaproponowano również zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, przeznaczonych na rozwój zainteresowań uczniów – na I etapie edukacyjnym (o 1 godzinę), na II etapie edukacyjnym (o 1 godzinę) oraz na III etapie edukacyjnym (w liceum ogólnokształcącym). Proponowane zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły w technikum (z 3 do 4 godzin) nie spowoduje skutków finansowych – będzie możliwe w wyniku przesunięcia godzin w ramach dotychczasowej sumarycznej liczby godzin w technikum.

W projekcie zaproponowano również zmiany w zakresie przeznaczenia godzin do dyspozycji dyrektora szkoły. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami, godziny do dyspozycji dyrektora szkoły są przeznaczone na zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów, w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również na zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych. W projekcie zaproponowano, aby nie tylko w przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, jak dotychczas, ale również technikum,

jeżeli kształcenie w zawodzie szkolnictwa branżowego tego wymaga – ww. godziny mogły być przeznaczone na realizację przedmiotów w zakresie rozszerzonym.

Zwiększenie liczby godzin do dyspozycji dyrektora umożliwi dyrektorom szkół organizowanie większej liczby zajęć rozwijających zainteresowania uczniów oraz w przypadku szkół zawodowych – zajęć kształtujących kompetencje zawodowe.

Przepisy rozporządzenia będą miały zastosowanie:

1) począwszy od 1 września 2019 r.:

- a) w szkole podstawowej (we wszystkich klasach),
- b) w czteroletnim liceum ogólnokształcącym,
- c) w pięcioletnim technikum,
- d) w szkole policealnej (począwszy od semestru I, a w następnych latach w kolejnych semestrach)
- e) w branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum (począwszy od klasy I, a w latach następnych w kolejnych klasach)
- f) w branżowej szkole I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej
- g) szkole specjalnej przysposabiającej do pracy

2) począwszy od 1 września 2020 r. w branżowej szkole II stopnia.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, gdyż dotyczy wyłącznie podziału liczby godzin kształcenia w danym typie szkoły.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.